

יומ

פנימי של התי עכה. רק לאחרונה, כדי להעמיד פנים לגברת, החלה הצברית מחקה בכשרון את כל הגינונים ששכני אולינו מבחין. והיות שאין זה אלא כשרון טומאטי — הופך הדבר בעוכרית.

★ ★ ★

מטחנה ישראלית

לא בה נודדנו, התקצרו המרחקים על פני כדור והעולם הצטמק. כל אופנה חדשה, כל שלאגר, כל עוברים מיד מארץ אחת לשניה ומאומצים עלידי. אם פעם היו מנהגיהם, מצבילים, דברי לבוש וילקור המאפיינות עם כסויים, הרי שכיום טישטשו עד מאוד. עם אשר למה במידה מסוימת, להתגבר זה, הוא העם הצרפתי. לצרפתים יש הכשרון המופי מכל מדינה את הכלה האחרונה בחידושי האמנות

פני דפי שנה — זכה וזה צרי כים יות את ומן ירד ות.

לשחון אותם במטחנה צרפתית ולקבל את המוצר שם האופנה הצרפתית.

ינו ללמוד מהם. עלינו ללמוד מאמנות ותרבויות עמים — אך לא בצורת חיקוי אוטומטי, אלא לאמצע לנו עברנו אותם במטחנה המציאות וההתי הישראליים. אינני מאשימה את הצברית על שהיא רוצה להידמות כל עוד לא למדה להתאים את הדברים לאופיו של שהדבר משמש אך ורק גורם מעכב בעיצוב האופי הצברית, שהוא כל כך בולט בעמים רבים אחרים.

חוסר-גמישות זה מתבטא באופן בולט באימוץ סגנוני הלבוש. היתה תקופה בה חשבו, כי אין יפה לאשה מחולצה כחולה ומכנסיהתעמלות קצרות. לא חשוב אם ה' דבר הבלט את חלקי גופה המגושמים או לא התאים לתנאי האקלים — זאת היתה האופנה. בשנים שלאחר קום המדינה אחז את הנערות טירוף הריקמה התימנית. אף אחת לא שמה לב אם אמנם ריקמה זאת הולמת את אופייה האישי. העיקר שדעת הקהל קבעה כי הריקמה התימנית היא ה' מלבישה את הצברית האופיינית. לא חשוב אפילו אם הלבובת אותה היא צעירה ש' עלתה מאירופה שלושה ימים קודם.

★ ★ ★

התיבת אשה

אני יודעת מי המציא את המלה "התיבה". כל פעם שאני שומעת אותה, אינני מצליחה, משום-מה, לקבלה כהגדרה למה שרצה אומרה לבטא. בעיני תישאר "התיבה" תמיד תתיבה ממשוה שלם. ואם יש תתיבת-אשה, הרי שיש גם תתיבת-גבר. ואלה הם בדרך כלל אותם המשתמשים ב' מושג זה. אותם גברים אשר מיום שהחלו מתמודדים עם מושג זה — הם מסוגלים לאהוב רק נערות סביב גיל השמונה-עשרה. אותם גברים אינם מסוגלים להבין את ה' גלום במושג "אשה", כי הנקבה המושלמת מסתכמת אצלם דווקא ב"התיבה", ה"התיבה" היודעת להתלבש ולהתנהג בצורה מהוקצעת.

לזכות אותן "התיבות" יש לומר, כי עליהן לא מכביד אותו דבר הנקרא נטל המסורת. באמרי מסורת אני מתכחשת לאור תה מסורת-נשית של גינוני לשון והן, התנהגות בחברה ותכנסנות של רכישת מהלכים, אשר הפכו אצל הנשים האירופיות למסורת נדושה העוברת מאם לבת והוזרמת באפיק קבוע אשר רק הנשים שבו מתחל' פות. כדי להגיע ולרכוש תכונות-אופי אלה, אין הצברית חייבת להתאמץ. הדברים טמון נים באופיה הטבעי. לה אין מוסכמות ו' קהי-התנהגות קבועים. דרכה והתנהגותה ככל מורכבים מאימפרוביזציות הנולדות בכל רגע והמשתנות לצברית אופי תוסס.

★ ★ ★

ערך אמנותי מופשט

קיימים בארץ, מאידך, כמה דברים אשר בעיניים ניסלו מן הצבריות תכונות אחדות שיש בהן כדי לאפיין אשה. תכונה אחת המאפיינת נשים בעולם היא

האשה המופשטת

היא יצירתו של הפסל יליד גרמניה מקס ביל, ששלח את תמונתו לברכה. האשה, סבורה הצברית ברכה צפירה, דומה ליצירה זו אשר אפשר להתבונן בה מכמה וכמה זוויות.

הרוחני המשמש מקור עיקרי לצמיחת ה"אשה" שבה.

פני הדברים היו יכולים להיות שונים במקצת, לו ידעו מנהיגינו לאהוב ולהבין את הנשים. עובדה היא, כי כמעט כל ה' אנשים העומדים כיום בהנהגת המדינה באו מריכוזים יהודיים באירופה, מקום שם מעור' לם לא הקדישו תשומת לב נאותה לאשה. כל עולמם הצטמצם בהאדרת גאחת העם היהודי ובהצללת כבודו. לא היה בחייהם כל חלק שהוא, אותו הקדישו לאמנות. ו' האשה הרי היא ערך אמנותי מפורש.

★ ★ ★

השינוי המופלא

מה על האשה הישראלית לעשות? להיות אשה יפה זוהי אמנות, כפי ש' כבר אמרנו. אמנות זו מתבססת על מדע שאותו לומדים, על מנת לתרגמו לשפת ההפעלה האישית האינדיווידואלית. אחרי שהקנתה לעצמה מדע זה, חייבת להתאים את התרגום למושגיה, רוחה, תחושותיה ונתונייה האישיים.

לאשה הישראלית יש, לדעתי, עמיד גדול בשטח היופי העולמי. העולם, אמנם, מלא תרבויות שנות ומושגים שונים באשר ל' יופי ואסתטיקה. אך אותה הדמות המסי' תורית של העם היהודי, הפושט צורה ולו' בש צורה ובכל זאת שומר על גרעינו ה' פנימי, במידה ותצליח להתגלם בחטיבה אחת ששמה "צברית" — הרי שדמות זו תהיה יוצא-דופן בין דמויות הנשים.

דוגמה בולטת לצירוף-תכונות נדיר אנו מוצאים אצל גיבורי עמנו בתנ"ך. דויד ה' מלך, למשל. הוא היה האישיות בהא הידי' ענה, לדעתי. הוא היה שחקן בשעת הצורך ומיד אחרי זה מפוכח וחריף. הוא היה כו' פר ומאמין. מדינאי-לוחם וינגן ואיש רור' מנטי. הכל טוב ויפה, עד הרגע בו עומדת אשה מולו — אשת נבל הכרמלי. גם האיש הגדול הזה לא היה מסוגל לעמוד בקסם דיבורה ונועם שיכנועה, והיא הצליחה ל' הסית את רצונו כרצושה.

אך הצורה בה קיבל דויד את דבריה מעידה גם על היחס הנאות שזכתה לו האשה היהודיה מאז ומעולם.

דמות כזו, של האשה היהודיה בעלת ההופעה המקסימה, אם תצליח לשתלב ב' דמית הצברית בעלת מושגי המאה העשרים, תהיה שילוב מופלא של כוח רוחני, נועם והיפעה צלולה ובריאה. היא תהיה דמות נערצת בשל פשטותה הגלויה ותהדה, ללא ספק, נושא להערצת הגברים מכל אומות העולם. או אז תוכל להעניק מאורה גם לגברים הישראליים, המרכיבים כיום למ' תוח עליה ביקורת. כי ביקורת זו נשמעת מפיהם בעיקר משום שאין באמתחתם אותו מסעף-דעת, הדרוש להתבוננות ביופי אמיתי וירושט.

נעמה נרדי הלכה בדרך אמה, בחרה בקאריירה מוסיקאלית כזמרת. נעמה נולדה מנשואיה של ברכה צפירה לבעלה הראשון, המלחין נחום נרדי.

הבת הצברית

ברכה צפירה, ילידת ירושלים. במשך שנים הופיעה ברכה כזמרת בשירה, ש' היה על מוסיבים תימניים. תמונה זו צויירה בידי מקטה נורדאו.